

Aika 02.06.2022, klo 14:02 - 16:25

Paikka HUOM!!! Paikka on Ikäihmisten Tarinatupa, Otto Mannisen tie 96 C14, Puolakan raitti

Käsitellyt asiat

§ 12 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 13 Pöytäkirjan tarkastus

§ 14 Kuntalaisten tasapuolinen ja tasa-arvoinen osallistaminen asuinalueesta riippumatta

§ 15 Suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi

§ 16 Muut asiat

Saapuvilla olleet jäsenet

Harri Aalto, puheenjohtaja
Simo Hokkanen, 1. varapuheenjohtaja
Asta Tiihonen
Helvi Marttinen
Kaarina Teperi
Kirsi Laitinen
Kirsti Lähteenmäki
Pirjo Laitinen
Marja-Leena Kuitunen, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Sari Kuusjärvi, sihteeri

Poissa

Anna Nikkinen-Gröhn
Jaana Laukkarinen

Allekirjoitukset

Harri Aalto
Puheenjohtaja

Sari Kuusjärvi
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

03.06.2022

Kirsti Lähteenmäki

Asta Tiihonen

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Vanhus- ja vammaisneuvoston pöytäkirja on tarkastettavana 03.06.2022 ja sen jälkeen nähtävillä kunnantalon neuvonnassa. Pöytäkirja julkaistaan kunnan verkkosivuilla.

Sari Kuusjärvi

§ 12

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Esityslista on lähetetty sähköpostilla liitteineen 20.05.2022. Tarvittaessa esityslista tulostetaan paperisena kokoukseen. Kokouksesta on ilmoitettu tekstiviestillä 20.05.2022 ja lähetetty esityslista postissa 20.05.2022. kokoukseen ei ole mahdollista osallistua etäyhteydellä. **Huom. kokousaika klo 14.00 ja paikka Ikäihmisten Viriketupa Otto Mannisen tie 96 C 14**

Varajäsenille esityslista lähetetään, kun varsinainen jäsen ilmoittaa olevansa estynyt osallistumasta kokoukseen.

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mika Huovinen ja kirjastonjohtaja Sari Tulla osallistuvat kokoukseen, Vanhustentalosäätiöstä puheenjohtaja kunnallisneuvos Raimo Halttunen ja rahastonhoitaja pitäjänneuvos Esa Miettinen. Kokouksen alussa tutustutaan Ikäihmisten Tarinatupaan ja -hankkeeseen, Vanhustentalosäätiön toimintaan ja kuullaan kunnan sivistys- ja hyvinvointijohtajan ja kirjastonjohtajan katsaukset ajankohtaisista asioista.

Ehdotus

1. Kokous todetaan laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
2. Asialista hyväksytään tämän kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös

Kokouksen alussa sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mika Huovinen kertoi ajankohtaisista hyvinvointiin liityvistä asioista ja vastaili neuvoston esittämiin kysymyksiin. Kirjastonjohtaja Sari Tulla kertoi ikäihmisten virkistykseksi kohdistetusta hankkeesta ja tulevasta uudesta hankkeesta. Hanketyöntekijä Ulla-Maija Hokkanen kertoi hankkeen aikana tapahtuneesta toiminnasta. Vanhustentalosäätiön puheenjohtaja kunnallisneuvos Raimo Halttunen ja rahastonhoitaja pitäjänneuvos Esa Miettinen kertoivat vanhustentalosäätiön asuttamistoiminnasta. Myös sivistys- ja hyvinvointitoimen edustajat kuuluivat säätiön toiminnasta.

§ 13

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirjan tarkastuspäivä on perjantai 3.6.2022. Pöytäkirja on tarkastettavana Kangasniemen kunnan asiointipisteessä. Kokouksen tarkastettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä kokouksesta seuraavana maanantaina 6.6.2022 virka-aikana Kangasniemen kunnan asiointipisteessä. Vanhus- ja vammaisneuvoston päätöksistä ei voi valittaa. Pöytäkirja julkaistaan nettiin kunnan kotisivuille.

Ehdotus

Vanhus- ja vammaisneuvosto valitsee keskuudestaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa

Päätös

Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Kirsti Lähteenmäki ja Asta Tiihonen.

§ 14

Kuntalaisten tasapuolinen ja tasa-arvoinen osallistaminen asuinalueesta riippumatta

KNGDno-2022-238

Valmistelija / lisätiedot:

Sari Kuusjärvi
sari.kuusjarvi@kangasniemi.fi

Vanhus- ja vammaisneuvosto on kokouksessaan 7.4.2022 § 8 ottanut esille kuntalaisten tasapuolisen ja tasa-arvoisen asiointi- ja osallistumismahdollisuuden asuinpaikasta riippumatta. Kangasniemen kunta on alueeltaan laaja-alainen ja väestöstä taajama-alueelle on keskittynyt 2000-3000 henkilöä. Tarkkaa väestön sijoittumista pitäjän eri alueille ei neuvostolla ole käytössään. Neuvostolla on kuitenkin tiedossaan, että myös haja-asutusalueilla, pitkienkin yhteyksien päässä asuu ikääntyvää väkeä.

Essote on kehittänyt palveluitaan yhdessä ammattikorkeakoulun ja ammattiopiston kanssa siten, että myös Kangasniemen alueella sosiaalihuollon ja terveydenhuollon osapalveluita voidaan antaa kylille Reissu Ellun muodossa. Lisäksi hoito- ja palvelusuunnitelma tehdään myös haja-asutusalueella asuville ja palveluita pyritään tarjoamaan kotiin.

Kunta on kohdistanut palveluitaan koko kunnan alueelle järjestämällä Onnikka liikennöinnin, striimaamalla verkkoon suorana lähetyksenä valtuustonkokouksen. Ikäihmisten viriketupa hanke laajenee uuden hankehakemuksen myötä siten, että hanke jatkossa järjestää ohjelmaa myös kylillä. Kunta on osaltaan ollut vaikuttamassa teleliikenne mastojen sijaintiin, että tietoliikenne kattavuus olisi mahdollisimman laaja koko kunnan alueella. Kunta itse on laajentanut langatonta asiointiverkkoaan taajaman alueella. Kunnan asiointipisteellä voi kuntalaiset hoitaa Kela-asiointinsa ja muissakin asiointipaikoissa kuntalainen saa tarvittaessa opastusta. Kunta on vähentänyt äänestyspisteitä ja aikaisemmin kokeiluna kiertänyt äänestys auto ei ole ollut vaalien aikaan käytössä. Kotiäänestys on mahdollista ja sitä suositellaan silloin kun äänioikeutetulla on vaikeuksia päästä äänestyspaikalle.

Kangasniemen Seurakunta lähettää suorana lähetyksenä jumalanpalvelukset ja monet tapahtumat suoraan verkkoon. Seurakunnan diakonialla on säännöllisiä kokoontumisia kylillä ja seurakunnan tapahtumia järjestetään lähes vuosittain joka kylällä.

Ehdotus

Vanhus- ja vammaisneuvosto keskustelee mahdollisuuksista tarjota palveluita haja-asutusalueille ja tekee tarvittaessa aloitteen kunnahallitukselle.

Päätös

Vanhus- ja vammaisneuvosto keskusteli asiasta laajasti ja totesi, että kullekin kyläkunnalle tarvittaisiin henkilö huolehtimaan alueella asuvien vanhusten asioista yhdyshenkilötyyppisesti (Koittilan seudulla toteutuu, kyläseuralla on nimettynä

hyvinvointivastaava). Neuvosto nosti esille "osallistamisen" lisäksi myös "vaikuttamisen" ja korostaa tasapuolista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuutta.

Vanhus- ja vammaisneuvosto esittää toivomuksena kunnanhallitukselle, että kuntaan perustettaisiin kokeiluluontoisesti määräaikainen etsivän vanhustyön toimi, jossa etsivän vanhustyöntekijän tarkoitus olisi kartoittaa kunnan alueella asuvien ikäihmisten palvelutarpeet ja tarvittaessa etsivää vanhustyötä tekevä ohjaisi ikääntyvää tämän tarvitseman muun palvelun (kauppa-asiointi, kuljetukset, siivousapu yms.) tai hyvinvointipalveluiden piiriin. Samalla saataisiin kartoitus yksinasuvista ikääntyvistä henkilöistä ja heidän palveluiden tarpeesta. Neuvostossa tuli esille, että kunnan toimesta vastaavaa kartoitusta on tehty aikaisempina vuosikymmeninä. Neuvosto painottaa, että kaikki ikääntyneet eivät ole terveyden- tai sosiaalihuollon hyvinvointipalveluiden piirissä ja ikääntyvällä voi olla myös muita tarpeita kuin terveydenhoitoon liittyviä. Neuvoston mielestä asiaa olisi hyvä tarkastella kokonaisuutena yhdessä kylätoimikuntien kanssa ja totetuttaa yhteistyössä esimerkiksi jollakin hankerahoituksella.

§ 15

Suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi

KNGDno-2022-241

Valmistelija / lisätiedot:

Sari Kuusjärvi

sari.kuusjarvi@kangasniemi.fi

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista määrittää luvussa 2 kunnan yleiset velvoitteet. § 5 sisältää kunnille asetetun velvoitteen laatia suunnitelma ikääntyvän väestön tukemiseksi. Suunnitelma on eri asia kuin kunnassa laadittavana oleva terveydenhuoltolain 12 §:n 1 momentissa mainittu hyvinvointikertomus.

Ikääntyvän väestön tueksi tarkoitettua suunnitelmaa edellytetään laissa seuraavasti: "Kunnan on laadittava suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Suunnittelussa on painotettava kotona asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä. Suunnitelma on laadittava osana kunnan strategista suunnittelua. Suunnitelman hyväksyy kunnanvaltuusto ja se on tarkistettava valtuustokausittain."

Vanhus- ja vammaisneuvoston sihteeri on tehnyt kyselyn Etelä-Savon ympäristökuntiin onko vastaavaa suunnitelma muissa kunnissa laadittu. Puumalan kunta ilmoittaa, että heillä suunnitelma on laadittu ja sitä päivitetään säännöllisesti. Puumalassa suunnitelman valmistelu aloitettiin järjestämällä Ikääntyneille foorumi, jossa he ovat tuoneet kehittämiskohteita esille. Foorumissa on ollut mukana kaikki ne tahot, jotka järjestävät ikääntyneiden palveluja ja infraa. Puumalan kunnan vanhus- ja vammaisneuvosto osallistui suunnitelman laatimiseen. Sekä hyvinvointilautakunta, että kunnahallitus käsittelevät suunnitelman. Lain mukaan valtuusto päättää suunnitelmasta.

Suunnitelma ohjaa kuntakohtaisen palveluiden kohdentamista ikääntyvälle väestölle ja suunnitelman laatimisessa on mietittävä toteutettavia prosesseja. Terveydenhuollon ja sosiaalitoimen piiriin kuuluvat kunnan asukkaat saavat henkilökohtaisen hoito- ja palvelusuunnitelman jolla heidän henkilökohtaiset palveluntarpeensa pystytään hoitamaan Essoten toimesta. Kunnan alueella asuu kuitenkin ikääntyviä vanhuseläkkeeseen oikeutettuja henkilöitä yksin tai yhdessä puolisonsa kanssa, jotka eivät ole terveydenhuollon tai sosiaalihuollon palveluiden piirissä automaattisesti.

Kangasniemen kunnassa toteutetaan monenlaisia toimenpiteitä ikääntyvän väestön tueksi. Esimerkkinä ikääntyvien asumiseen liittyvät ratkaisut. Asuminen vaatii palveluiden kartoittamista ja kaikkien mahdollisuuksien esiinnostamista ikääntyvälle väestölle. Essoten palvelut kattavat palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen järjestämisen. Kotona asumisen tukena on kotipalvelun ja kotisairaanhoidon ratkaisut ja lääkäreiden etävastaanotot. Välimuotoinen asumispalvelu toteutetaan yksityisten toimijoiden toimesta. Kunnan tehtäviin kuuluu järjestää ja ylläpitää ennaltaehkäisevää ja virkistystä lisääviä palveluita kunnan ikääntyvälle väestölle siten, että kotona yksin asuminen mahdollistuu.

Toimenpiteet ovat hajallaan ja eri toimijoiden tuottamia. Kuntalaisen on vaikea löytää hajautettuja palveluita. Kunnassa ole olemassa suunnitelmaa kuinka ikääntyville kohdistettua toimintaa tulisi kehittää. Kunnan alueella vanhuseläkkeen ja ikäihmisen statuksen saa joka vuosi uusi ikääntyvien ryhmä. Olisi kaikkien etu, jos kunnassa laadittaisiin lain edellyttämä suunnitelma, josta selviäsi kaikki ne palvelut jota kunnan alueella kunta itse, järjestöt, yritykset ja muut toimijat voivat ikääntyvälle antaa. Hyvin laadittu suunnitelma vastaa myös tiedon tarpeeseen ja ennakointiin, siten, että eri ikääntyvien ryhmiin kuuluville henkilöille voidaa kohdistaa juuri heille sopivia palveluita. Varautuminen ja palveluiden etukäteissuunnittelu on mahdollista kunnan muun suunnittelun yhteydessä. Suunnitelma ohjaisi kunnan kaikkia toimijoita kehittämään ikääntyneiden kuntalaisten hyvinvointia edistävää ja ylläpitävää toimintaa pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti yhteistyössä järjestöjen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Lain edellyttämän suunnitelman laatiminen ja ylläpito kuuluu kunnissa hyvinvointikoordinaattorin tehtäviin.

Ehdotus

Vanhus- ja vammaisneuvosto keskustelee lain edellyttämän "Ikääntyvän väestön tukemiseksi" tarkoitetun suunnitelman laatimisesta ja laatii asian tiimoilta päätösehdotuksen kokouksessa.

Päätös

Vanhus- ja vammaisneuvosto esittää, että hyvinvointikertomusta laativa työryhmä laatisi myös lakisääteisen suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi esim. Puumalan mallin mukaisesti ja esittää, että kunnahallitus osoittaisi asian sivistys- ja hyvinvointilautakunnan tehtäväksi. Neuvosto muistuttaa, että Pia Kärkkäinen-Hannikaisen laatima palveluopas (ESSOTE) kattaa erinomaisesti hyvinvointitoiminnan palvelut, mutta ei itsessään ole riittävä suunnitelmaksi.

§ 16

Muut asiat

Vanhus- ja vammaisneuvosto merkitsee tiedokseen seuraavat asiat.

1. Kunnan tasa-arvo suunnitelman hyväksyminen. Kunnahallitus on kokouksessaan 16.5.2022 § 123 hyväksynyt kokouksen oheismateriaalina olevan tasa-arvo ja yhdenvertaisuus suunnitelman.
2. Ikäihmisten Tarinatupa hankkeen ohjausryhmä 19.5.2022 terveiset.
3. Eduskunnan Ikäverkoston tapaaminen Teams ympäristössä 23.5.2022
4. Kunnan hallintosäännön voimaantulo 1.6.2022 (luettavissa kunnan verkkosivuilla)
5. seudullisen vanhusneuvoston jäsenten valinta ja seudullisen vammaisneuvoston jäsenten valinta sekä eläkeläisneuvottelukunnan valinta. Ote liitteenä.

Ehdotus

Vanhus- ja vammaisneuvosto merkitsee esitetyt asiat tiedokseen.

Päätös

Vanhus- ja vammaisneuvosto merkitsee esitetyt asiat tiedokseen.

Kohdasta 1. neuvosto esittää toivomuksen, että yhdenvertaisuus ja tasa-arvosuunnitelmaan liittyvät asiat on hyvä saada laajenemaan koko kunnan alueelle ja kaikkiin palveluihin.

Muutoksenhakukielto

§12, §13, §14, §15, §16

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)